

нормою ГПК України та не можуть бути змінені ні судом, а ні сторонами. А тому відновлення процесуального строку по суті полягає у визнанні судом процесуальної дії, такою що вчинена в межах строку встановленого законом.

Пропущений строк – це строк який минув з дня виникнення обставин, які об’єктивно перешкоджали вчиненню процесуальної дії й до дня вчинення стороною або іншою особою процесуальної дії стосовно якої заявлено клопотання про відновлення строку. При цьому такі обставини можуть існувати до початку перебігу строку або виникнути після його початку, але до закінчення процесуального строку. І відповідно сторони, прокурор або інші особи повинні доводити існування поважних причин пропуску процесуального строку встановленого законом протягом усього пропущеного строку. Відновлення процесуального строку полягає у визнанні судом що останнім днем, пропущеного з поважних причин, строку встановленого законом, є день вчинення процесуальної дії або подання документу чи доказу.

Література

1. Господарський кодекс України: закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. З подальшими змінами // Відомості Верховної Ради (ВВР). - 2018. - № 18, № 19-20, № 21-22. - Ст. 20.

2. Господарський процесуальний кодекс України від 15.12.2017 р. № 1798-XII // Відомості Верховної Ради України. - 2018. - № 6. - Ст. 50.

УДК 346.1:347.122 (043.2)

Козирєва В.П., к.ю.н., доцент,
Процко М.М., студент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЗАХИСТ СУБ’ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Відповідно до ст. 13 Конституції України держава забезпечує захист прав усіх суб’єктів права власності і господарювання. На виконання цієї вимоги, згідно зі ст. 20 ГК України, кожний суб’єкт господарювання та споживач має право на захист своїх прав і законних інтересів шляхами, визначеними нормами чинного законодавства. А також особа має право на самозахист свого права. Самозахистом є застосування особою засобів протидії, які не заборонені законом та не суперечать моральним засадам суспільства. Тобто суб’єкт господарювання має право вчиняти самозахист шляхом захисту своїх прав та законних інтересів самотужки, своїми власними діями. Іншими словами – це захист без звернення до суду [1].

Деякі вчені-юристи, зокрема О. Ф. Скакун, розглядають захист як відновлення порушеного правового статусу й залучення порушників до

юридичної відповідальності [4, с. 5]. Разом з тим визначення поняття захисту через відновлення може бути повною мірою застосоване для характеристики захисту в процесуальних відносинах, наприклад при здійсненні правосуддя, що дещо звужує його реальний зміст.

Під захистом прав суб'єктів господарювання І. В. Головань розуміє введення в дію системи правових і організаційно-творчих заходів, що спрямовані на забезпечення реалізації прав цих суб'єктів і недопущення їхніх порушень [2, с. 512].

Захист прав суб'єктів господарювання - це сукупність взаємозалежних правових засобів, способів і форм, за допомогою яких при необхідності забезпечується захист законних прав суб'єктів господарювання при їх порушенні. Усім суб'єктам правовідносин гарантується захист їх прав, свобод і законних інтересів незалежним і неупередженим судом, утвореним відповідно до закону. Суб'єкти господарювання вправі звертатися до господарського суду згідно з встановленою підвідомчістю господарських справ за захистом своїх порушених або оспорюваних прав і охоронюваних законом інтересів, а також для вжиття передбачених Законом заходів, спрямованих на запобігання правопорушенням.

Принципи господарського права, щодо захисту суб'єктів господарювання є істотною складовою частиною нормативного регулятора майнових відносин у сфері господарювання. Про це свідчать уже відтворення у ст. 5 ГК конституційних основ правопорядку у сфері господарювання, закріплення загальних принципів господарювання у ст. 6 ГК та принципів підприємницької діяльності у ст. 44 ГК. Це дає підстави стверджувати, що законодавець послідовно наполягає на тому, щоб особи, яким адресуються акти господарського законодавства, сприйняли як керівні вказівки конституційні основи правопорядку у сфері господарювання, принципи (загальні принципи) господарювання та підприємницької діяльності [3, с. 27].

Неможливо розглядати принцип рівного захисту державою суб'єктів господарювання, не враховуючи його зв'язків з іншими галузевими принципами господарського права. До них належать: забезпечення господарського правопорядку та законності у сфері господарювання, захист економічної конкуренції та поєднання публічних і приватних інтересів у сфері господарювання. Важливим є той факт, що принцип рівного захисту суб'єктів господарювання, захисту економічної конкуренції та захисту прав споживачів закріплюється на рівні Конституції України. Це дає змогу стверджувати, що вони, як конституційні принципи, впливають на розвиток усіх галузей. Отже, розглянемо взаємозв'язок найбільш близьких за змістом та сферою застосування принципів господарювання [4, с. 6].

Принцип забезпечення господарського правопорядку та законності є одним із проявів принципу верховенства права у сфері господарського

права. Принцип рівного захисту суб'єктів, як було зазначено вище, виступає закріпленням загальних принципів рівності та справедливості, що є складовими принципу верховенства права.

Принцип захисту економічної конкуренції свідчить про забезпечуваний державою захист конкуренції у підприємницькій діяльності. З самого визначення змісту цього принципу простежується зв'язок з принципом рівного захисту суб'єктів господарювання, що відображається у суб'єкті, який забезпечує захист, тобто у державі.

Принцип поєднання публічних та приватних інтересів у сфері господарювання відображає зв'язок між свободою підприємницької діяльності та її обмеженням.

Отже, можна зробити висновок, що актуальні на сьогодні є вказані принципи для того щоб примусити або спонукати порушника припинити дії, що порушують майнові права захисту суб'єктів господарювання, або попередити такі дії.

Література

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. З подальшими змінами // Відомості Верховної Ради (ВВР). - 2003. - № 18, № 19-20, № 21-22. - Ст. 20.

2. Ніколенко Л. М. Господарське процесуальне право України: підручник / Л. М. Ніколенко; Маріуп. держ. ун-т. – О.: Фенікс, 2011. – 512 с.

3. Колодій А. М. Принципи захисту суб'єктів господарювання: монографія / А. М. Колодій. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 208 с.

4. Феделеш Е.М. Характеристика принципу захисту суб'єктів господарювання: монографія / Е.М. Феделеш. – К., 2010. – 176 с.

УДК 346(043.2)

Козирєва В.П., к.ю.н., доцент,

Черіпко М.І., студентка,

Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ МАЙНА БОРЖНИКА У ПРОЦЕДУРІ БАНКРУТСТВА

Реалізація майна банкрута є одним із головних етапів всієї процедури банкрутства. Завдяки отриманим коштам від продажу майна, підприємство буде мати можливість виконати свої зобов'язання перед кредиторами. В зв'язку з цим, важливим у проведенні такої процедури є дотримання механізму реалізації майна, який передбачений нормативними документами, з метою врахування та реалізації прав і обов'язків всіх сторін, які беруть участь в процедурі банкрутства.

Головне у процедурі продажу майна боржника - це отримання